

Folkmusik i smink

Qwinnen från Västerbotten är inget vanligt spelmanslag. Inte nog med att de är tjejer, de har dessutom hängt undan folkdräkterna och spelar i neonfärgade västar, tajta brallor och smink. Och de drar sig inte för att drömma om Schlagerfestivalen...

Lena Sjodin, Ingegerd Sandgren, Karin Melander, Paula Marcusson, Nina Wahlberg och Maria Jakobsson heter tjejerna i Qwinnen. Sex damer i varierande ålder, med varie-

rande bakgrund och utseende. Men med samma brinnande intresse för musiken – och samma lust att lå stå längst fram på scenen och synas. Undra på att en och annan gammal folkmusikvän gått i taket.

Det struntar Qwinnen

högaktningfullt i.

– Vi är oss själva, vi är inte extrema på något sätt, säger Nina Wahlberg. Man behöver inte ha gamla kläder för att man spelar gammal musik.

– Det måste få vara tillåtet att experimentera, tycker Karin Melander. Man får inte konservera musiken, det måste få vara kull!

Lila kalsonger

– Folkmusiken når sällan utanför de redan frälsta, säger Lena Sjodin. Våra kompisar skulle aldrig komma på våra konserter om vi inte kunde paketera musiken så att

dom gillade den.

– De flesta verkar tycka att man antingen ska spela folkmusik i folkdräkt med nåt spelmansgille, eller också ska man vara djävulskt flummig och gå omkring i lila långkalsonger, fnyser Ingegerd Sandgren.

Qwinnen har bara två år på nacken. Det har gått oerhört fort för dessa ambitiösa amatörer från Västerbotten. Redan står arrangörerna i kö för att få Qwinnen till festivaler eller personalfester.

Det började på en västerbottnisk spelträff för två år sedan. Där slog tjejerna

sig samman inför avslutningsdagen och bjöd förväntade kompisar på en oväntad show.

– Det var bara killar som spelade där. Fan, sa vi, nu gör vi nåt kul. Vi tvärarrangerade tre låtar och hittade på en scenshow.

Succén var omedelbar. Inom tio minuter hade tjejerna fått sin första spelning.

Så har det fortsatt. Ribban har höjts för varje gång de varit ute och spelat. Instrumenten blir fler, arrangemangen knepigare. En och annan egen komposition hittar in i den tjocka låtpärmen. Nu sparar de till både turnébuss och egen ljudanläggning. De har spelat in en video som sålts till TV och de har spelat in en LP. De har tryckt tröjor och skickat demokassetter till arrangörer och skivbolag landet runt.

Men var det verkligen väntat att det skulle gå så här fort?

– Vi trodde väl ingenting från början, säger Ingegerd. Men vi bestämde oss tidigt att inte bara jobba i det fördolda.

– Att vi fick oväntat bra

Det är härligt med ett riktigt tjejband.

Alldeles för få tjejer vågar visa att de finns, det är ovanligt med tjejer som gör något med stake, anser Lena Sjödin.

respons utifrån sporrade oss, säger Lena. Då bestämde vi oss för att satsa på bandet.

Tjejer i garderoben

Och att det bara blev tjejer

i bandet var naturligtvis medvetet från början. Nu skulle det kännas konstigt att ta med en kille, han skulle nog få lov att vara ganska speciell, tror tjejerna.

– Det är för få tjejer som talar om att de finns, säger Lena. Det är så himla ovanligt att tjejer gör något... ja, med stake!

– Tjejer vågar inte, säger Nina. Tjejer står i garderoben och övar tills det låter jättebra.

Och framförallt kan inte tjejer sätta ihop en ljudanläggning och dra kablar över golvet. Tror hjälpsamma grabbar i nästan varje konsertlokal.

På flera ställen har Qvinnen mötts av klappar på huvudena och frivilliga, självvalda ljudtekniker när de satt ihop sina grejor och velat ställa in ljudet. Tills tjejerna visat att de naturligtvis vet precis vad de håller på med.

Att den västerbottniska

folkmusiken bevaras och sprids är en lyckad bieffekt av turnerandet, tycker alla. Samt att de kan ge fler tjejer kurage att ta för sig musikaliskt. Annars är nog gemenskapen, det egna skapandet och spelglädjen de viktigaste ingredienserna. I princip kunde det lika gärna ha blivit ett jazzband eller en rockgrupp av dessa sex spelsugna tjejer.

Jätteläcker svartrockare

Och tittar man efter så är det långt ifrån alla som har haft tidig kontakt med folkmusiken. Paula fick en fiol av sin gammelmorfar när hon var nio och går nu på musikhögskolan i Stockholm. Hon är den enda som valt musiken som yrke. Maria blev inspirerad av ett besök på en spelmansstämma när hon var liten. Karin började med folkdans och sedan fiol i vuxen ålder, när hon studerade i Stockholm.

Nina Wahlberg började spela när hon fick ett dragspel av pappa. Bas-kern har hon köpt själv.

Paula Marcusson är den enda som valt att satsa på ett jobb med musik. Hon utbildar sig till fiollärare på Musikhögskolan.

Nina fick ett dragspel av pappa när hon var tio. Och Lena har spelat klassisk musik tidigare.

– Jag var en jätteläcker svartrockare som spelade tvärlöjt i Dorotea, säger Ingegerd. Mamma ville att jag skulle kompa min kusin, som spelade fiol, och jag tyckte det var SÅ töntigt! Även Ingegerd fastnade i folkmusiken.

Nu finns det inga gränser för vad Qvinnen vill. Att kunna spela på deltid, att få turnera mellan irländska pubar och att få vara med i schlagerfestivalen!

Text: PETER AHLBOM

Foto: ROINE SANDLÉN

Fotnot:

I sommar åker Qvinnen bland annat på turné längs Inlandsbanan 29 juni – 5 juli. Spel på låget, på perrongerna och sju kvällskonserter längs banan från Gällivare till Berg väntar. Fjögesta (26 juni) och Sundbyholm (27 juni) är andra platser där man kan höra Qvinnen i sommar liksom Umeå (31 juli) och festivalen i Saloluokta och spelmansstämman i Vindeln i augusti.

Att stå stilla på scenen passar inte tjejerna i Qvinnen. Maria Jakobsson och Ingegerd Sandgren visar.